

5. De la mort a la vida

La fe no ens ha de fer creure només en la Resurrecció com si fos una realitat aïllada, sinó en la Resurrecció que, amb el do de la presència del Senyor, renova la nostra vida i el món sencer. Però, com passa això? Com podem fer avui experiència d'aquesta renovació obrada pel Principi de totes les coses, que és el Verb de Déu encarnat, mort i ressuscitat per nosaltres?

Jesús ens diu: "Mireu, jo faig que tot sigui nou" (Ap 21,5). Com passa això? Com permetem realment que Crist ressuscitat ho renovi tot, que ens renovi totalment, que reconstrueixi les ruïnes, que rejoyeneixi la nostra vellesa, que ho reuneixi tot en la integritat harmònica que hem perdut?

Abans de tot, hem de recordar que tot això el Senyor no ho fa com un heroi que ve a conquerir el món, com un Superman que ve a salvar-nos amb poder i esplendor: ho fa com un pare, un bon pastor, un amic que té compassió de nosaltres. En efecte, a l'Apocalipsi aquest anunci de victòria del Ressuscitat va precedit per una promesa de consolació: "Aquest és el tabernacle on Déu habitarà amb els homes. Ells seran el seu poble i el seu Déu serà Déu que és amb ells. Eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls, i no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni sofriment. Perquè les coses d'abans han passat." (Ap 21,3-4)

La victòria de Crist sobre tot allò que ens fa morir és la seva presència que eixuga les nostres llàgrimes, vencent qualsevol motiu de tristesa: la mort, el dol, el plany i l'angoixa.

"Eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls".

"Mireu, jo faig que tot sigui nou".

La novetat que Crist ha portat al món és, en primer lloc, la seva consolació, aquella que eixuga totes les llàgrimes, aquella que conforta qualsevol dol i dolor. Només la consolació de Crist renova el món! La veritable novetat i victòria del Ressuscitat és la consolació de la seva presència.

De fet, la primera gran testimoni de la Resurrecció de Crist, santa Maria Magdalena, va reconèixer Jesús en aquell que, d'alguna manera, eixugava les seves llàgrimes: «Jesús li diu: "Dona, per què plores? Qui busques?". Ella, pensant-se que era l'hortolà, li respon: "Senyor, si te l'has emportat tu, digues-me on l'has posat, i jo mateixa me l'enduré". Li diu Jesús: "Maria!" Ella es gira i li diu en la llengua dels hebreus: "Rabuní" – que vol dir: "Mestre!"» (Jn 20,15-16).

Però aquest pas de les llàgrimes a l'alegria per la manifestació del Ressuscitat és signe de com es realitza en nosaltres i a través nostre la renovació de tot que la Resurrecció de Crist fa possible.

El dilluns de Pasqua em va impressionar la lectura breu de l’Hora Nona, manllevada de la segona carta a Timoteu: “Aquesta és la Bona Nova que jo predico. Això que diem és ben cer: Si morim amb ell, també viurem amb ell” (2Tm 2,11). En l’original grec i en la traducció llatina – *“si commortui sumus, et convivemus”* – aquesta frase és encara més concisa i la podríem traduir així: “Si com-morim, con-viurem”.

Què vol dir això? Primerament, que la nostra resurrecció i la renovació impliquen la mort, un pas a través de la mort. Al mateix temps entenem que l’essencial per viure aquest pas pasqual és estar amb Crist, és la comunió amb Ell.

Això vol dir que, per ressuscitar, per renovar les situacions de mort en què ens trobem, hem de començar, abans que res, per viure amb Crist la nostra mort, per viure amb Crist les nostres situacions de mort. El camí cap a la renovació és travessar amb Crist tota condició i situació de mort que comporta la nostra condició humana de pecadors. Abans de la resurrecció, hem d’acollir del Ressuscitat la gràcia de poder morir amb Ell, de viure amb Ell la nostra mort.

Hem de reconèixer que, normalment, en lloc d’acollir aquesta lògica pasqual de la renovació, ens conformem a assegurar-nos una supervivència; és a dir, voldríem que Crist ens renovés sense ressuscitar-nos de la mort, sense passar per morir amb Ell. Tenim por de la mort perquè no creiem verament que “si morim amb ell, també viurem amb ell”. No ens refiem que la companyia de Crist sigui suficient per vèncer la mort, suficient per passar de la mort a la vida. La por de la mort ens bloqueja en la confiança en Crist, en l’abandonament a la seva presència que ens salva. Vivim totes les nostres situacions de mort com infants que, encara que agafats de la mà del pare, no accepten travessar una cambra fosca o un camí difícil per arribar a la llum o al cim de la muntanya.

Però Jesús, ressuscitant i manifestant-nos la seva presència, i assegurant-nos que serà amb nosaltres cada dia fins a la fi del món (cf. Mt 28,20), ens ha revelat i ofereix a la nostra fe no només de travessar moments i situacions difícils, sinó situacions de mort, i fins i tot la mort mateixa. Crist ja no és només un bon pastor fiable, com un guia de muntanya que ens ajuda a travessar una vall tenebrosa. Crist ens permet travessar cap a la resurrecció la mort mateixa, i les situacions en què tot està perdut, tot està destruït, tot s’ha acabat. Aquest és el significat del «morir amb Ell» que sant Pau ens anuncia com a camí de vida.

Però, què vol dir realment morir amb Crist? Què ho fa possible?

És difícil imaginar i comprendre per quina mort hem de passar. La nostra mort és un pas per una vall tenebrosa que no podem descriure. Però això no és l’important: l’important no és entendre la mort, sinó permetre que la presència de Crist ens acompanyi en travessar-la. Per morir amb Crist, l’important no és escollir la mort: ella es presenta sola, forma part de la condició humana. L’important és escollir estar amb Crist, escollir acollir la seva presència com la llum amiga que ens fa passar de la mort a la vida, sigui quina sigui la mort que ens toqui afrontar. Pot ser la malaltia o la vellesa, pot ser la fragilitat del pecat, pot ser la pèrdua de relacions que ens sostenen, pot ser la pèrdua de la feina, de la seguretat, de la pau.

Pot ser la fragilitat de la nostra comunitat, que ens demana molt més del que ens dona. Pot ser la crisi d'una època, com la que travessem avui. Pot ser la guerra o l'opressió imposades pel "deliri d'omnipotència" que el papa Lleó XIV continua denunciant. No sabem quina mort ens sortirà a l'encontre, per quina vall fosca haurà de passar la nostra vida, la nostra comunitat, el nostre poble, el món sencer. Però Crist ha ressuscitat! I això no vol dir que tot això desaparegui, al contrari! Vol dir que en tot això se'ns dona de morir amb Ell per viure amb Ell. Tot es transforma en una renovació impossible però real, perquè qui accepta morir amb Crist fa experiència de ressuscitar amb Ell, de viure una vida nova ja des d'ara, perquè som amb Ell, perquè estem units a Ell, som els seus amics.

El secret de la renovació de tot és, doncs, no perdre, no rebutjar, no negligir la comunió amb Crist en cap experiència de la vida. En la prova, no ens hauríem de preocupar primer de canviar la nostra vida i la nostra situació, sinó de viure-les amb Ell.

La pregunta que ens hauríem de fer sempre en cada moment de crisi en què la vida minva és només aquesta: com romanc amb Crist, com estic amb Ell, com camino amb Ell a través d'allò que se'm demana de viure avui, ara, a cada instant? Com viure amb Ell la prova que estic, o estem travessant?

És precisament en això que la vida monàstica és, per ella mateixa, un camí de renovació i de resurrecció. Perquè la vida monàstica, des dels seus orígens, està tota organitzada per escollir i acollir la comunió amb Crist en cada moment i situació del dia i en cada etapa de la vida.

I en canvi, quantes vegades la nostra reacció davant els moments de crisi i de mort que travessem, personalment i comunitàriament, és buscar tota mena de solucions en lloc de recórrer a la comunió amb Crist, a la qual la nostra vocació està totalment dedicada i per a la qual se'ns ofereix tota mena d'ajuts: la vida al monestir, la Regla, la litúrgia, els sagraments, la Paraula de Déu, la comunitat fraterna, l'autoritat que ens guia.

Els gèrmens de la renovació que necessitem ja estan continguts en tot allò que l'Església i el nostre carisma ens ofereixen constantment per acollir la presència de Crist, fins al punt de poder morir amb Ell per viure ara i sempre amb Ell.

La cosa nova que Jesús vol fer en nosaltres i entre nosaltres és la seva amistat, que abraça tota la nostra vida fins a la mort i la resurrecció.